

Тема заняття :

**Міжнародне гуманітарне право.
Зміст і значення Женевських
конвенцій.**

Викладач: Захарія Віталій Іванович

Мета заняття :

- Ознайомити учнів з історією розвитку МГП ;
- Вивчити основні завдання МГП, зміст і значення Женевських конвенцій;
- Формувати вміння оцінювати межі порушень МГП ;
- Розвивати інтерес до питань гуманітарного характеру на місцевому, національному і міжнародному рівнях , інтерес до подій сьогодення
- Виховувати покоління відповідальних молодих людей, готових твердо дотримуватись норм МГП, принципів поваги до загальнолюдських цінностей , співчуття до жертв насилля;
- Прищеплювати любов до Батьківщини , дисциплінованість і мужність, гордість за Збройні сили України.

План заняття

- 1. Історія виникнення поняття “міжнародного гуманітарного права”**
- 2. Головні завдання та принципи МГП**
- 3.Зміст 4 Женевських конвенцій**
- 4. Умови дотримання Женевських конвенцій під час війни в Україні (2022 р).**

Історія людства- історія війн

Людська історія складає собою низку війн та конфліктів. З більш ніж 3400 років писаної історії людства тільки 250 років були мирними. Таким чином, війна є звичайним станом відношень між людьми. Людству знадобилося пережити дві світові війни, які мали місце в першій половині ХХ століття, які забрали життя мільйонів людей, для того, щоб здоровий глузд вибрав шлях до миру, урочисто проголосивши це 1945 року в Статуті Організації Об'єднаних Націй.

Але положення речей від цього суттєво не змінилось. З часів закінчення Другої світової війни мало місце близько 150 війн та локальних збройних конфліктів, в яких загинуло близько 20 млн. людей. Тільки у 90-х роках на Землі палахкотіло полум'я 22 війн, 85% їх жертв склало цивільне населення. Не дивлячись на те, що поки що вдавалося уникнути третьої світової війни. На планеті постійно відбуваються війни, міжнародні та внутрішні збройні конфлікти.

В останні роки конфлікти стали більш частими та довготривалими, інколи створюючи безвихідні ситуації, завдаючи значної шкоди цивільним об'єктам та страждань цивільному населенню.

Історія Анрі Дюнан

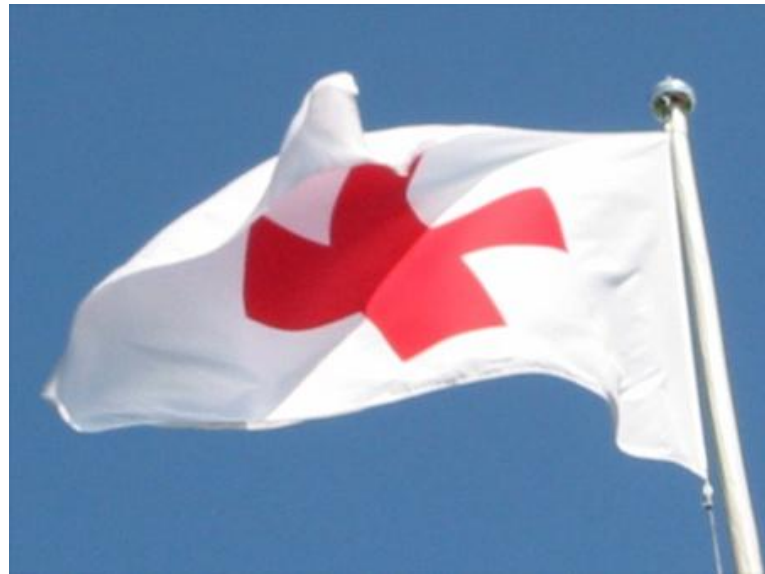
**Ініціатор
підписання
Женевсько
ї конвенції**

- *Загальноновизнаним автором широко використовуваного терміну "міжнародне гуманітарне право" є відомий швейцарський юрист Жан Пікте.*
- *Він з 1946р. очолював Міжнародний Комітет Червоного Хреста (МКЧХ) і був відповідальним за підготовчу роботу, пов'язану з прийняттям у 1949 р. чотирьох Женевських конвенцій про захист жертв війни.*

Цілком природним є те, що цей яскравий і всім зрозумілий термін "міжнародне гуманітарне право" першими почали застосовувати співробітники Міжнародного Комітету Червоного Хреста, а також ті їх прихильники, хто предметом регулювання цієї галузі міжнародного права вважає виключно сферу збройних конфліктів.

Враховуючи досвід реальних війн, світове співробітництво прийшло до необхідності обмеження насилля воюючих сторін, шляхом узгодженої розробки і укладення договорів, які регулюють відносини між державами в період збройних конфліктів. Так виникла **система міжнародного гуманітарного права, або права війни**

Основне завдання міжнародного права, - відмічав Ш.

Монтеск'є, - звичайно полягає в тому, що народи повинні в мирний час робити по можливості більше добра, а під час війни по можливості менше зла"

Зменшити страждання, пом'якшити жорстокість, які не викликані воєнною необхідністю, захистити права людини під час війни, зупинити намагання воюючих сторін будь-якими засобами досягти перемоги над супротивником - ось головна мета міжнародного гуманітарного права.

ПОНЯТТЯ

Міжнародне гуманітарне право (іноді воно має назву **право збройних конфліктів** або **право війни**) - це сукупність міжнародно-правових норм, які направлені на захист жертв збройних конфліктів і встановлюють заборону або обмеження методів і засобів ведення війни, а також відповідальність за порушення відповідних принципів і норм.

Три основні завдання МГП

ЗАХИЩАТИ

ОБМЕЖУВАТИ

ЗАПОБІГАТИ

Міжнародне гуманітарне право знаходить своє відображення у відповідних міжнародних договорах (конвенціях). До таких джерел відносяться: *чотири Женевські конвенції від 12 серпня 1949 р.* про захист жертв війни, а саме:

- про поліпшення долі поранених і хворих в діючих арміях (Перша Конвенція);
- про покращення долі поранених, хворих і осіб, що потерпіли корабельну аварію, з складу збройних сил на морі (Друга Конвенція);
- про поводження з військовополоненими (Третя Конвенція);
- про захист цивільного населення під час війни (Четверта Конвенція).

Кодекс поведінки учасника бойових дій .

**Вимоги міжнародного
гуманітарного права щодо
правового статусу учасників
бойових дій та миротворчих
операцій**

І Женевська конвенція

І конвенція про поліпшення долі поранених і хворих у діючих армія

Стосовно всіх поранених і хворих, незалежно від того, до якої сторони вони належать, забороняються такі дії:

- Всякі види вбивств, фізичні каліцтва, жорстоке поводження, тортури і катування;
- Медичні або наукові експерименти;
- Видалення тканин або органів для пересадки;
- Взяття заручників;
- Посягання на людську гідність, зокрема, образливе або принизливе звертання;
- Засудження і застосування покарання без попереднього судового рішення, винесеного належним чином судом, за наявності судових гарантій.

**II конвенція про
поліпшення долі
поранених , хворих і
осіб, що зазнали
корабельної аварії , зі
складу збройних сил
на морі**

II Женевська
конвенція

III Женевська конвенція

III конвенція про поводження з військовополоненими

З моменту взяття в полон відповідальність за військовополонених несе держава, яка їх захопила, а не окремі командири, що, зрозуміло, не виключає кримінальної відповідальності останніх за злочини проти військовополонених. **Військовополонений не злочинець, а солдат, що виконував свій обов'язок.**

IV Женевська конвенція

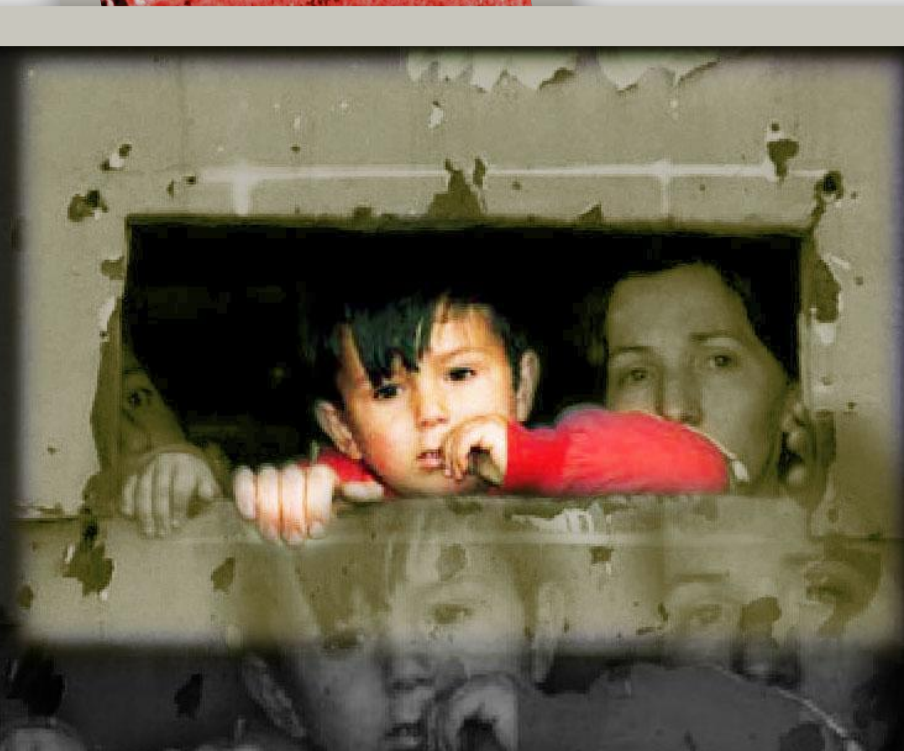
Четверта конвенція про захист цивільного населення під час війни

*У випадку збройного
конфлікту право сторін:
вибирати будь-які методи
(способи) чи засоби ведення
війни (бойових дій) є
обмеженими.
Додатковий протокол I, ст.*

Четверта конвенція про захист цивільного населення під час війни

**Забороняється
вести бойові дії
проти
цивільного
населення.**

Четверта конвенція про захист цивільного населення під час війни

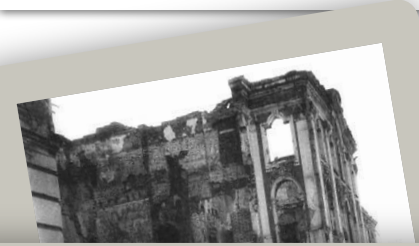
Забороняється використовувати цивільне населення для захисту військових об'єктів.

Четверта конвенція про захист цивільного населення під час війни

**Забороноюється
використовувати
голод, як метод
ведення війни
проти цивільного
населення**

Четверта конвенція про захист цивільного населення під час війни

**Забороняється
нападати на об'
єкти цивільного
призначення
(житлові
будинки, лікарні,
школи)**

Четверта конвенція про захист цивільного населення під час війни

Комбатантам забороняється маскуватися під цивільне населення.

Міжнародний кримінальний суд

Перший постійний правовий інститут, до компетенції якого входить переслідування осіб, відповідальних за **геноцид, військові злочини і злочини проти людства**. Існує з липня 2002 року. Резиденція – Гаага, однак за бажанням Суду засідання можуть проводитись у будь-якому місці.

До липня 2009 року Римський договір ратифікували 110 держав світу. Держав, які підписали, але ще не ратифікували Римський договір – 39, серед них Росія, США, Єгипет, Чехія, **Україна**, Китай, Індія, Ізраїль, Іран та ін. Міжнародний Кримінальний суд складається із 18 суддів з різних країн.